

СОЦІОЛОГІЯ ОСВІТИ

УДК 376.68(477)

І.Г. МОТУНОВА

АКАДЕМІЧНИЙ КАПІТАЛІЗМ У ВНЗ УКРАЇНИ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У статті розглянуто проблему розвитку одного з аспектів академічного капіталізму, пов'язаного з іноземними студентами. В Україні щорічно зростає кількість таких студентів. Але в українських університетах прагнення до збільшення прибутків за рахунок іноземців іноді завдає шкоди якісним характеристикам освіти. Університети все більше стають схожими на корпорації. Глобалізація впливає на прагнення включитися у світовий освітній простір, що виявляється в гонитві за статусом і престижем університету. Українські університети не є винятком. Стрімке зростання кількості іноземних студентів в українських університетах таїть у собі ще багато суперечностей.

Ключові слова: *освіта, університет, академічний капіталізм, підприємництво, корпорація, іноземний студент.*

Університет і вища освіта розглядається в новому світлі, це перш за все пов'язано зі зміною освітніх цінностей. Ще в ХХ ст. диплом університету вважався “знаком якості”, але на сьогодні ситуація змінилася і пов'язано це не із суб'єктивним відображенням об'єктивної реальності, а з рядом об'єктивних причин, у тому числі з прагненням розширення ринку міжнародних освітніх послуг, а якість у цій гонитві експансії не завжди доречна. Нерідко говорять про те, що становище університету нині є критичним: університети перестали отримувати належне фінансування для досліджень, які є візитною карткою для вищої освіти, ось чому університети не тільки в Україні, а й у світі перейшли на підприємницькі засади заради заробляння грошей. Університет змушений балансувати між завданнями професійної освіти та загальної підготовки, а гасло індустріальної праці, слово “підприємництво” було поширено і на дослідну сферу [1, с. 172]. Університет балансує між сакральним і повсякденним. Університети довгий час були символами автономії та економічної свободи, а університетська освіта впродовж багатьох століть сприймалася як щось святе. Але нині в сучасному університеті відбувається поляризація, формуються протилежні *тенденції розвитку*, перша тенденція спрямована на *подальше поширення ринкової стратегії*, при якій освіта все більше перетворюється на послугу, що продається, предмет торгівлі, комерції, бізнесу, об'єкт маркетингу, а друга тенденція

передбачає відновлення принципів немеркантильного служіння культурі, самореалізації в освітній і науковій діяльності [2, с. 9].

Мета статті – розглянути особливості розвитку в Україні аспекту академічного капіталізму, пов'язаного з іноземними студентами

Глобалізація стала викликом для національної освітньої системи. З'являються нові напрями розвитку сучасної вищої освіти, освітні цінності зміщуються в напрямі академічного капіталізму – розширення ринку міжнародних освітніх послуг (збільшення кількості іноземних студентів, відкриття філій в інших країнах, програми обміну студентів), який є одним із напрямів підприємництва.

Наслідком академічного капіталізму стає зростання ролі наукових досліджень, які проводять університети. Сьогодні в умовах гострої конкуренції між освітніми установами на глобальному ринку, а також національних і регіональних ринках освітніх послуг, університети взяли курс на розвиток наукових досліджень, які забезпечують конкурентоспроможність за рахунок здійснення трансферу високих знань і технологій. Невипадково у визначенні провідних університетів світу ключовим є поняття “освіта, що базується на наукових дослідженнях”. Відбувається комерціалізація освітніх послуг і наукових досліджень [2, с. 10]. У руслі академічного капіталізму університет переходить від своїх основних функцій: навчання, дослідження і послуги – до діяльності, що дає змогу отримувати прибуток. В умовах академічного капіталізму університет намагається чисте теоретичне знання перетворювати в практичні результати. У зв'язку з цим говорять про формування нової моделі університету – підприємницького університету, під яким розуміється вищий навчальний заклад, який систематично докладає зусиль для подолання обмежень у трьох сферах – генерації знань, викладанні і перетворенні знань у практику – шляхом ініціювання нових видів діяльності, трансформації внутрішнього середовища і модифікації взаємодії із зовнішнім середовищем [3].

Глобалізаційні процеси привели до того, що вища освіта і в Україні набула комерційного характеру, сформувався приватний сектор, а комерційність проникла в державні вищі. Університети дедалі більше функціонують як корпорації. Але і корпорація зобов'язана постійно пристосовуватися як до запитів її власних працівників, так і до потреб клієнтів [4]. Тобто, навіть якщо університети налаштовані на заробляння грошей, вони не повинні забувати про свій товар – освітню послугу, яка визначається як дія в системі освіти, яка забезпечує людині, що навчається, певну користь (освіту, виховання тощо), що виявляється в певному корисному ефекті (рівень освіченості) [5], який має бути перш за все якісним. Адже “корпорація, як і університет, урядове відомство або велика лікарня – зі своєю ієрархією та статусною системою, – для багатьох співробітників перетворилася у справу їхнього життя. Тому вона не може більше залишатися організацією з вузьким призначенням – в разі виробничої компанії лише інструментом випуску товарів і послуг, – але

повинна стати прийнятним стилем життя для своїх членів. Вона не тільки зобов'язана задовольняти своїх клієнтів, а й повинна бути прийнятною для самої себе" [6, с. 374].

В умовах загальності вищої освіти різко загострилися проблеми якості і матеріально-технічного забезпечення. Актуальні вони і в Україні, вищою освітою якої найближчими роками буде охоплено більшість молоді [7, с. 7]. Адже суспільство знань не тільки наголосило на важливості вищої освіти, а й доступності для всіх бажаючих. На якість університетської освіти впливає якість студентів і можливість університетів впливати на процес відбору, тобто масова університетська освіта актуалізує проблеми якості [2, с. 93].

Досягнення високої якості освіти є головною метою стратегії будь-якого навчального закладу. Україна за якісними показниками поки не посідає високого місця у світі, який глобалізується. На думку вітчизняних учених, найбільшою проблемою української системи освіти на міжнародному ринку освітніх послуг є її незадовільна якість. Незважаючи на те, що, за даними ООН, ще в 2002 р. показник якості в Україні вже перевищував відповідний у деяких країнах Східної Європи та СНД, у нашій державі стоїть завдання довести якість вищої освіти до найвищого міжнародного рівня протягом 10 років [8].

Університетська освіта розвинених країн світу розвивається як експортна галузь. Розширення ринку міжнародних освітніх послуг знайшло відображення в збільшенні кількості іноземних студентів та прагненні отримувати додаткові кошти, це спонукає університети до комерціалізації своєї діяльності. Як згадувалося раніше, корпорація спрямована не тільки на внутрішні потреби, а й на пропозицію, яка має задовольнити попит. Та чи задоволені іноземні студенти товаром (освітніми послугами) в українських корпораціях (університетах)?

Хоча нині один студент з 50–60 осіб здобуває освіту поза межами рідної країни, темпи збільшення кількості студентів-іноземців залишаються високими. Щоправда за останні 15 років загальне збільшення відбулося за рахунок збільшення аборигенів з Азії (подвоєння кожні 4–5 років); прийом на навчання за кордоном громадян Середнього Сходу, Латинської Америки і Африки зменшився чи зростає дуже повільно [7, с. 190]. Слід зазначити, що, згідно зі статистичними даними, опублікованими Держкомстатом України в 2011 р., у системі вітчизняної вищої освіти навчається 2,5 млн студентів. При цьому в Україні навчаються 48 тис. іноземних студентів, що становить 2% від загального контингенту учнів у вишах країни [9].

Слід зауважити, вартість навчання кожним ВНЗ визначається самостійно, але, як правило, вона для іноземців на третину перевищує вартість навчання для українців-контрактників. За даними МОН України, вартість освітніх послуг для іноземних студентів коливається залежно від вишу в межах від 12,0 тис. грн до 35,0 тис грн. на рік (1,5–4,5 тис. дол. США) [10].

Економічні вигоди від іноземців розуміють і українські студенти. Вони схвально ставляться до зростання кількості іноземних студентів, розглядаючи це як показник престижу університету та вигоди для національного бюджету [11, с. 178].

Звичайно, іноземні студенти стають однією із стратегій вищів у конкуруванні один з одним. У п. 15 Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. № 1728-р наголошується на розробці та забезпеченні здійснення заходів щодо залучення іноземних студентів до навчання в Україні, передбачивши збільшення кількості навчальних програм для них у вищих навчальних закладах і закладах післядипломної освіти [12]. Увійти у світовий освітній простір – одне із найголовніших завдань українських університетів, кожному це вдається по-різному. Тому на сьогодні ми спостерігаємо активну діяльність щодо залучення іноземних студентів у лоно української вищої освіти. Ті, напевно, у свою чергу, очікують, що за гроші здобути освіту буде легше.

Споживачі вищої освіти перш за все цінують: а) максимальне скорочення фізичних зусиль, тобто “доступність” або “зручність” отримання очікуваного результату; б) ефективність і економічну усередненість (“платити менше – отримати більше”); в) яскраві функціональні “упаковки” навчальних програм, що полегшують вживання “товару”, в ролі якого виступають знання та вміння; г) подальшу максимальну комерційну реалізованість здобутих знань [5].

Питання прийому та навчання іноземних студентів в Україні регулюється низкою нормативних документів, головним з яких є Положення щодо прийому іноземних громадян та осіб без громадянства на навчання в Україні. У Положенні зазначено, що всі іноземці здобувають освіту на компенсаційних засадах, якщо інше не передбачено чинним законодавством України або міжнародними угодами України. Визначається, що іноземці, які не володіють українською мовою або іншою мовою навчання, зараховуються на підготовчі факультети (відділення) для іноземних громадян терміном на один рік (за результатами їх тестування). На підготовчому факультеті іноземці вивчають українську мову, історію України, країнознавство, математику, географію України, інші предмети залежно від фаху, який вони бажають здобути. Наприкінці навчального року проводяться випускні іспити. Студенти, які успішно склали іспити, отримують відповідний сертифікат (свідоцтво) та направляються на подальше навчання до обраного ними навчального закладу. Вартість навчання підготовчих курсів у різних вишах коливається в межах від 1,5 тис. дол. до 3,5 тис. дол. США [13]. Але все частіше наголошують, що нормативна база з питань навчання іноземних студентів потребує суттєвого вдосконалення. Її аналіз свідчить про те, що вона не відповідає сучасним вимогам та реаліям світового ринку освітніх послуг і не враховує останні інновації в глобальному освітньому середовищі.

Досить багато проблем виникає у студентів-іноземців у мовній сфері під час навчання. Справа в тому, що для іноземних студентів найбільш привабливою є система вищої освіти з навчанням англійською мовою. Враховуючи це, кілька європейських країн, таких як Німеччина, Фінляндія, Швеція, Нідерланди, Данія, стали практикувати навчання англійською мовою. В Україні з цим існують проблеми. Вони пов'язані з браком профільних викладачів-предметників, які володіли б іноземними мовами.

В Україні також потребує упорядкування система депортації за кордон студентів, які не бажають навчатися. Сьогодні це відбувається, як правило, за рахунок коштів вишів, що вкрай обтяжливо для їх бюджетів. Відсутній також механізм контролю за іноземцями, які нібито прибули на навчання до ВНЗ України, але насправді використовують її як транзитний пункт міграції до країн Західної Європи.

Привертає увагу і низька питома вага різних форм післяуніверситетської освіти, які пропонуються іноземним громадянам (аспірантура, стажування, у тому числі на європейських мовах). За кількістю іноземних аспірантів Україна займає чи не останнє місце в ЄС, тоді як у США їх частка становить 14,0%, у Великій Британії – 15,0%, Франції – 10,0%, Австралії – 13,0% від загальної кількості аспірантів цих країн [13].

В Україні існують також певні проблеми з налагодженням побуту та відпочинку іноземних студентів, забезпеченням їх підручниками, посібниками, інтернетом тощо. Практично відсутні в університетських бібліотеках підручники англійською мовою з фундаментальних дисциплін – біології, фізики, хімії, біофізики, біохімії, економіки, психології, анатомії, фізіології, гістології та ін.

Важливим питанням в Україні є вирішення на державному рівні проблеми невизнання багатьма країнами світу вітчизняних дипломів про вищу освіту та, як наслідок, необхідність випускникам-іноземцям складати на батьківщині кваліфікований іспит, а в деяких випадках навіть проходити додатковий курс навчання [13]. Через невирішення цих питань українські виші втрачають потенційних абітурієнтів. Наприклад, українська освіта більше не влаштовує іранців. За словами посла Ірану в Україні А. Гасемі-Аліабаді, багато українських вищих навчальних закладів ще не досягли міжнародних критеріїв, міжнародних показників, за якими вони готують своїх студентів. Він зазначає, що за останні 10 років кількість іранських студентів, які навчаються в українських вузах, зменшилася на 1,2 тис. іранців. Однією з причин, з якої саудити відмовилися приймати дипломи українських університетів, є те, що наші вищі навчальні заклади беруть кого завгодно, не звертаючи увагу на оцінки і кваліфікацію [14].

Разом з тим наша країна останнім часом активно просуває свої освітні послуги на міжнародний ринок. З кожним роком кількість іноземних студентів, що навчаються в різних вишах України, збільшується в середньому на 10,0%. За словами проректора з науково-педагогічної

роботи Київського національного університету імені Тараса Шевченка Петра Беха, у ВНЗ зараз навчається близько 1 тис. іноземних студентів, причому більше ніж 50% – громадяни Китаю. За словами П. Беха, різкий стрибок був на початку 2000-х рр. Останні кілька років їх кількість щорічно збільшується на 10%. Як повідомляють у Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту України, найбільшою популярністю в іноземців користуються будівельні та інженерні спеціальності, а також медицина, фінанси та економіка. В Університеті Шевченка найбільша кількість іноземців навчається в інституті міжнародних відносин, інституті філології і на факультеті кібернетики.

За словами Ганни Власюк, декана по роботі з іноземними студентами Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”, іноземці в цьому вузі вибирають електроніку, механіку і комп’ютерні технології. Як зазначає Г. Власюк, вартість навчання на підготовчих курсах – 15,2 тис. грн, на стаціонарі – 4 тис. дол. США. Найбільше іноземних студентів із Туреччини [15]. Абсолютна успішність навчання студентів їхнього вишу, які є іноземними громадянами, залишається нижчою за успішність українських студентів. Цього року, порівняно з попереднім, відносна кількість іноземних студентів, які атестовані з усіх дисциплін, зменшилась з 33,8 до 32,3%. Кількість студентів з числа іноземних громадян, які неатестовані з усіх дисциплін, залишилась майже незмінною і становить 1,0%. Такі тенденції викликають занепокоєння і вимагають підвищення уваги з боку викладачів і адміністрації факультетів та інститутів до іноземних студентів [16].

Лідером з навчання іноземців медичних спеціальностей є Луганський державний медичний університет, який постійно нарощує обсяги підготовки іноземних студентів англійською мовою. Якщо в 2000 р. їх кількість не перевищувала 400 студентів, то станом на 2011 р. вона досягла 2,2 тис. осіб, тобто збільшилася більш ніж у 5 разів. Державною установою НДІ соціально-трудових відносин Міністерства праці та соціальної політики України спільно з Луганським державним медичним університетом проведено пілотне опитування серед іноземних студентів, які навчалися в Луганському державному медичному університеті. Опитуванням було охоплено 180 студентів I–VI курсів. На момент його проведення (2008 р.) більшість студентів (78,6%) проживала в гуртожитку, решта (21,4%) знімали приватне житло. Проведене опитування показало, що іноземні студенти (респонденти) в цілому володіють сучасними інформаційними технологіями: 62,5% уміють працювати на комп’ютері, кожен п’ятий (19,6%) постійно використовує комп’ютер у процесі навчання. Рівень навчання в університеті 37,0% респондентів оцінили як хороший, 33,3% – як задовільний, решта (29,7%) – як незадовільний. Іноземні студенти незадоволені (55,6%) якістю та організацією їх відпочинку. Що стосується окремих факторів, що ускладнюють навчання іноземних студентів, то перше рейтингове місце (68,1%) зайняли труднощі проведення медичної практики та спілкування з пацієнтами англійською

мовою, на другому місці опинилися проблеми, пов'язані з дефіцитом підручників англійською мовою. Наступні рейтингові місця посіли проблеми, пов'язані з якістю проведення практичних занять і семінарів англійською мовою, а також незручний розклад занять. На питання: “Як Ви оцінюєте роботу викладачів в університеті?” респонденти відповіли таким чином: відмінно – 26,5%; добре – 26,6%; задовільно – 41,3% і погано – 5,6% [17, с. 9].

Кількість іноземних студентів у Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка, які були зараховані на навчання в 2010/11 н.р. становить 562 особи [18]. Протягом жовтня 2009/10 н. р. було проведено дослідження “Задоволеність іноземних студентів якістю освітніх послуг ЛНУ ім. Т. Шевченка” науково-методичним відділом аналізу та перспективного розвитку університету. Була складена анкета двома мовами: англійською та російською. За допомогою анкети було опитано 100 іноземних студентів. Встановлено, що загалом іноземним студентам подобається здобувати освіту в Україні (81% студентів відповіли позитивно, 12% – відповіли, що їм все одно, де здобувати освіту), серед мотиваційних стверджень найчастіше були вибрані такі: “Зацікавленість українською культурою”, “Висока якість української освіти” та “Прийнятна вартість навчання”. Студенти-іноземці вважають, що факультет або інститут, у якому вони навчаються, на достатньому рівні пропонують освітні послуги (60% студентів відповіли позитивно, 19% – не знайшли відповіді на це питання). Адміністрація й викладачі факультетів та інститутів загалом позитивно ставляться до іноземних студентів (67% та 76% студентів відповіли позитивно, відповідно). Викладачі найчастіше спілкуються з іноземними студентами російською та дуже рідко англійською мовами (81% та 11%, відповідно). Студенти побажали, щоб з ними і надалі спілкувались російською та частіше англійською (61% та 25%, відповідно), а також 6% студентів – французькою. Іноземні студенти констатують той факт, що не всі викладачі об'єктивно оцінюють їх знання (так 40% студентів-іноземців відповіли, що є викладачі, які необ'єктивно оцінюють їх знання, 51% студентів відповіли, що загалом викладачі об'єктивні при оцінюванні їх знань). Зручністю та комфортом аудиторій більшість іноземних студентів не задоволена (34% – задоволені зручністю та комфортом аудиторій, 44% – не задоволені). Загалом достатньо літератури в бібліотеці для іноземних студентів, щоб мати можливість якісно підготуватися до занять (75% студентів відповіли позитивно). Також для підготовки до занять 84% іноземних студентів дуже часто використовують мережу Інтернет. Викладачі допомагають іноземним студентам поза аудиторними заняттями засвоювати матеріал, відповідають на їх питання (92% студентів відповіли позитивно і хотіли б відвідувати додаткові заняття (лекції, семінарські заняття, консультації, додаткові практики)); 59% іноземних студентів мешкають у гуртожитках, з них 33% задоволені умовами проживання, а 24% вважають, що деякі умови можна

покращити. Загалом українські сусіди по гуртожитку ставляться до іноземних сусідів позитивно та нейтрально (45% та 18%, відповідно) [19].

Висновки. Виходячи з огляду вищезазначених фактів, можна говорити про те, що Україна є вправним експортером освітніх послуг, реалізуючи один із принципів академічного капіталізму – залучення на навчання іноземних студентів. Поряд з цим постає проблема, пов'язана з тим, що українські університети переходять на економічні засади, перетворюючись в організоване підприємництво – корпорацію. Можна констатувати той факт, що така форма заробляння грошей не завдає шкоди попиту іноземних споживачів на український освітній товар. Але поряд з цим існує ще низка питань, які треба вирішити, для того щоб українські університети були конкурентоспроможними і здатними реалізовувати принципи академічного капіталізму. Наріжним каменем спотикання залишаються невизнання багатьма країнами світу вітчизняних дипломів, правова база, умови навчання та дозвілля, побутові умови для іноземних студентів. Не слід і забувати і більш строгий відбір іноземних студентів до університету, адже вони, висуваючи ряд претензій до освітнього процесу в Україні, самі не завжди відповідають йому. Вища освіта в Україні не має перетворюватися на щось другорядне і неякісне, вона повинна виконувати одну із головних функцій – підготовку до життя і роботи висококваліфікованих фахівців – чи то українських, чи то іноземних.

Список використаної літератури

1. Гадамер Г. Ідея університету / Г. Гадамер // Ідея університету: Антологія. – Л., 2002. – С. 167–183.
2. Хижняк Л. М. Університетська освіта : навч. посіб. / Л.М. Хижняк. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2010. – 192 с.
3. Прохоров А.В. Аксеологические особенности формироавния имиджа университета в условиях глобализации и интернационализации [Электронный ресурс] / А.В. Прохоров. – Режим доступа: http://andreyprokhorov.ucoz.ru/_ld/0/7_65606973.pdf 192.
4. Тоффлер О. Адаптивная корпорация интернационализации [Электронный ресурс] / О. Тоффлер. – Режим доступа: <http://www.archipelag.ru/geoeconomics/postindustrializm/conception/corporation/?version=forprint>.
5. Подольська Є.А. Освітня послуга: консьюмеристський зміст і орієнтир менеджменту якості вищої освіти [Електронний ресурс] / Є.А. Подольська . – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Mtpsa/2009_15/Podol.pdf.
6. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования : пер. с англ. / Д. Белл. – М. : Academia, 1999. – 956 с.
7. Корсак К. Вища освіта і Болонський процес : навч. посіб. / К. Корсак, І. Ластовченко. – К. : МАУП, 2007. – 352 с.
8. Півнева Л.М. Глобалізація та зміни у вищій освіті: український контекст [Електронний ресурс] / Л.М. Півнева. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Polzap/2010_2/10plmouk.pdf.
9. Кількість іноземних студентів у світі зросла до 3,7 млн. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.euroosvita.net/?category=1&id=1248>.
10. Концепція формування системи експортування освітніх послуг України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lir.lg.ua/docs/formi.doc>.

11. Мотунова І. Університет як простір міжкультурного діалогу / І. Мотунова // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2011. – № 2 (213). – С. 177–184.

12. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 1728-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1728-2010-%F0>.

13. Концепція формування системи експортування освітніх послуг України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lir.lg.ua/docs/formi.doc>.

14. Українська освіта більше не влаштовує іранців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/statti/1134-ukrayinska-osvita-bilshe-ne-vlashtovue-irantsiv#addcomments>.

15. Образование в Украине > Иностранные студенты в Украине [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukropen.com/ru/green/foreignstudents.php>.

16. Результати першої атестації осіннього семестру 2011/2012 н.р. іранців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kpi.ua/researchers>.

17. Нарастивание экспорта образовательных услуг как один из факторов привлечения инвестиций в регион / С.В. Мельник, В.К. Ивченко, Ю.Г. Пустовой, В.В. Терещенко, А.В. Ивасенко, В.Д. Матросов // Економічний вісник Донбасу. – 2011. – № 2 (24). – С. 8–11.

18. Внутрішній звіт Міжнародного відділу Луганського національного університету імені Т. Шевченка.

19. Внутрішній звіт Науково-методичного відділу аналізу та перспективного розвитку університету Луганського національного університету імені Т. Шевченка.

Мотунова І.Г. Академический капитализм в ВУЗах Украины: постановка проблемы

В статье рассматривается проблема развития одного из аспектов академического капитализма, связанного с иностранными студентами. В Украине каждый год увеличивается число таких студентов. Но в украинских университетах стремление к увеличению прибыли за счёт иностранных студентов иногда наносит ущерб качественным характеристикам образования. Университеты всё больше становятся похожи на корпорации. Глобализация влияет на стремление включиться в мировой образовательный простор, что выявляется в гонке за статусом и престижем университета.

Украинские университеты – не исключение. Стремительное увеличение числа иностранных студентов таит в себе ещё много противоречий.

Ключевые слова: образование, университет, академический капитализм, предпринимательство, корпорация, иностранный студент.

Motunova I. Academic capitalism in universities in Ukraine: problem statement

The article deals with the problem of one aspect of academic capitalism – were foreign students. In Ukraine, annually growing number of foreign students. But in Ukrainian universities desire to increase profits at the expense of foreigners sometimes affect the quality characteristics of education. Universities are increasingly becoming similar to a corporation. Globalization affects the

desire to engage in the educational space, so it shows up in a race for status and prestige of the university. Ukrainian universities are no exception. The rapid increase in the number of foreign students in Ukrainian universities still carries a lot of contradictions.

Key words: *education, university, academic capitalism, business, corporation, a foreign student.*